

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1970. január 28.

bb 1. könyvek a felszabadító hadműveletekről - megjelenik Zsukov emlékirata - av Zrinyi kiadó terveiből

i vt/lk-ju zs -cz

1970. január 28.

a Zrinyi katonai kiadó egész sor érdekes új művet jelent meg a felszabadítás 25. évfordulója alkalmából. egyik legjelentősebb jubileumi kötet a „Hazánk felszabadulása”, több mint félezer oldalas könyvben a felszabadító hadműveletek szervezői és irányítói mondják el a nagy történelmi fordulatot előidéző eseményeket, „a budai vár és a debreceni csata”, a hazánk felszabadításáért folytatott hadműveletek egyik legérdekesebb szakaszáról szól. az olvasók elő tárja, hogyan készítette elő Malinovszkij marsall és vezérkara a magyarországi sorsát eldöntő debreceni hadműveletet. a könyv végigkíséri a második ukrán front csapatainak tevékenységét, a hadműveletek megszervezését és vezetését. az „Emlékező tájak”, címmel megjelenő könyv nyomon követi a felszabadító harcokat vívó szovjet csapatok magyarországi útját és bemutatja a nevezetesebb csaták színhelyét.

ugyancsak a jubileumi kiadványok sorába tartozik az „Új haza, új hadsereg”, című visszaemlékező gyűjtemény. ez a magyar nép hatalom új haderejének megszületését és első küzdelmes éveit ismerteti, a Kossuth kiadvál közös gondozásban jelenik meg Zsukov marsall „Emlékirat”, című több mint ezer oldalas műve. a szerző személyes élményei alapján tekint vissza a vörös hadsereg történelmi útjára, a polgárháború korától Németország kapitulálásáig. /mti/

--

-1-

bb 2. ésszerűbb elosztott hatáskör - egyszerűbb ügyintézés
a tanácsi munka tapasztalatai

1 hi/hi-ju la

1970. január 28.

a minisztertanács tanácsszervek osztálya megvizsgálta, mi lett a sorsa azoknak a javaslatoknak, amelyeket egy évvel ezelőtt a megyei tanácsok végrehajtó bizottságai a hatáskörök szétosztására, az ügyintézés egyszerűsítésére kidolgoztak. a vizsgálat megállapította, hogy az érdekelt tárcák 329 javaslatot fogadtak el, ezeknek körülbelül a fele nyolc hónap alatt jogszabályi úton már rendeződött, ennek eredményeként számos hatáskört adtak át alsóbb szintű szerveknek, például a gyámhatósági eljárásban, a közületi szervek elhelyezésével, vagy az építési engedélyekkel kapcsolatos eljárásban, az általános jövedelem-adó-ügyekben, stb. 170 javaslat nem volt megvalósítható, ezekről az érintett megyei tanácsok részletesen indokolást kaptak.

a nagyközségek - az egyébként is községi feladatkörbe tartozó tennivalóik mellett - mintegy 110 új, jelentős hatósági ügy eldöntésére kaptak hatáskört, a decentralizáció eredménye az is, hogy a múlt év végétől építési ügyekben a községek 11 százalékában döntenek első fokon, munkügyi kérdésekben 13 százalék, kereskedelmi, illetve ipari ügyekben nagyjából egyötöd ez az arány. a jelzett változások kedvező hatása a többi között abban nyilvánul meg, hogy a lakosság egyre több ügyes-bajos dolgot a saját lakóhelyén intézheti el, egyszerűsödött, csökkent a belső adminisztráció, növekedett az alsóbb szintű szervek önállósága, felelőssége.

az ügyintéző munka színvonalát mutatják a legutóbb készített államigazgatási statisztika adatai is. eszerint a tanácsi szervek évente mintegy 14 millió ügyet foglalkoznak írásban, ebből körülbelül másfél millió esetben hoznak jogot vagy kötelezettséget megállapító, határozatot, döntéseikkel az érintett lakosok általában egyetértenek, amit jól szemléltet egyetlen adat: a fellebbezések aránya mindössze 4.1 százalék.

a tanácsi szerveket egyébként évente körülbelül huszmillió állampolgár keresi fel ügyes-bajos dolgával. a tapasztalatok szerint többségük elégedett a tanácsok tevékenységével, eredmények mellett azonban a vizsgálat rámutatott néhány nem kívánatos jelenségre is.

/ folyt. köv. /

-2-

NA

bb 2. / ésszerűbb elosztott... 1. folyt. /-ju

ilyen például az esetenként tapasztalható sablonos ügyintézés, a bürokratikus módszerek alkalmazása, amikor a tanácsi dolgozók „intézik”, az ügyeket, ahelyett, hogy érdemlegesen elintéznék azokat. továbbá sok hiba forrása a tényállás nem elég részletes és pontos feltárása, a határidők túllépése, stb. ezért az illetékesek változtatlanul nagy figyelemmel kísérik az ügyfelekkel való bánásmódot, s igyekeznek tovább javítani a munkát. /mti/

bb 3. füstbe ment a pipagyár terve

vid/ká-ju -cz

1970. január 28.

az ország egyetlen pipagyára, a nagykovácsi faáru és dohánycikk gyártó vállalat ma már inkább a hagyomány, mint sem a kereslet kedvéért foglalkozik pipakészítéssel. tavaly csupán 1.8 millió forintot „hozott”, a pipa rá ugyan nem fizetnek, de annyi jövedelmet nem hoz, hogy érdemes volna fejleszteni ezt a különleges üzemágat. a korábbi tervet tervek ugyanis füstbe mentek, mivel a nyugati piac „bedugult”, a korábbi vevőktől, az angoloktól, a svédek-től, a dánoktól és a hollandoktól már évek óta nem érkezik megrendelés. pedig ilyen gazdag választékkal aligha jelentkeznék más országokból. a nagykovácsiak 350 féle pipát kínálnak a vevőknek. valamennyi nemes fából készül, az igényesebbek részére pedig délszlaki növény gyökeréből faragják a csibukot. az elmúlt 26 év alatt egyébként több mint 30.000.000 pipát készítettek nagyrészt exportra. ma zömmel a hazai igényeket szolgálják ki, s az idei első negyedévben 350.000 forint értékű pipát adnak át a kereskedelemnek. folytatják a külföldi piackutatást is, amely eredménnyel kecsegtet. bulgária új vásárló partnerként jelentkezett, s jugoszlávia is érdeklődik a nagykovácsi pipák iránt. /mti/

bb 4. a kóruspódium évadzárása

1 el/tr-ju zs -cz

1970. január 28.

a rádió kóruspódium című műsor-sorozatának évadzáró hangversenyét január 31-én és február 1-én közvetítik esztergomból a petőfi művelődési házból. a hangversenyeken az 1959-ben szerepelt legjobb 28 énekes közül 14 lép dobogóra. a rendezést és a házigazda szerepét az esztergomi labor műsoripari művek balassi bálint vegyeskara vállalata. a két hangverseny műsorát a xx. századi kórusirodalomból állították össze. /mti/

-3-

bb 5. tájékoztató a gimnáziumi körzetek beosztásáról - a testvérek egy iskolába járhatnak

i hi/gk/ny zs -cz

1970. január 28.

mint ismeretes, a fővárosban gimnáziumi körzeteket alakítottak ki, - a kevés gimnáziummal rendelkező városrészeket a jobban ellátott kerületekkel kapcsolták össze-, hogy a középiskolai körzetek mindegyikében tenetileg valamennyi szakosított tantervű osztály megtalálható legyen. a két-három kerület összekapcsolásából kialakított nyolc körzet gimnáziumaiba az alábbi elosztás szerint jelentkezhetnek az idén végző általános iskolások: az 1-es számú körzethez tartoznak az v., xviii., xix. kerületiek; a 2-eshez a ix., xx., xxi. kerületiek; a 3-ashoz a iv., vi., xiii. kerületiek; a 4-eshez a xi., a xxii. kerületiek; az 5-öshöz az i., ii., iii., xii. kerületiek; a 6-oshoz a vii. és viii. kerületiek; a 7-eshez a xiv., xv., xvi. kerületiek, végül a 8-as körzethez a x. és a xvii. kerületiek.

a fővárosi tanács oktatási főosztálya meghatározása szerint mindenekelőtt az tekinthető körzeti tanulónak, akinek szülei vagy gondviselője a körzethez tartozó terület lakosa, továbbá, akinek szülei nem laknak ugyan az említett területben, de tanulmányait az adott körzet általános iskolájában fejezte be. hasonlóképpen körzeti tanulónak tekintik azt, akinek testvére a mostani tanévben már körzeten kívüli gimnázium diákja. ebben az esetben az illető gimnázium igazgatója körzeti tanulónak tekintheti az újonnan jelentkezőt, hogy testvérével egy iskolába jár-hasson. ilyen esetben a szülő a továbbtanulási lapon első helyen azt az iskolát jelölheti meg, ahová egyik gyermeke jelenleg is jár, a második helyen viszont a lakóhelye szerinti körzet bármely gimnáziumát feltüntetheti.

a szülő kérheti gyermeke felvételét körzeten kívüli iskolába is. azonban vállalnia kell a kockázatot, hogy ha gyermekét a választott gimnáziumba nem veszik fel, esetleg a körzeti gimnáziumban sem lesz számára hely, hiszen valamennyi gimnáziumban egyidőben döntenek a felvételekről. egyébként körzeten kívüli tanulást csak abban az esetben vehet fel az iskola igazgatója, ha az odatartozó diákok előjegyzése után még marad fenn üres hely. ezért az oktatási szervek azt javasolják a szülőknek és tanulóknak, hogy előzőleg tájékozódjanak a körzeti lehetőségekről és elősorban itt válasszák ki a megfelelő gimnáziumot. /mti/

-4-

NA

bb 6. ,, vadaskert,, az országot mentén

vld/ká/ny -cz

1970. január 28.

valóságos vadaskertet láthatnak a tamási-rácvölgyi behavazott erdőt átszelő szekszárd-siófoki országúton gépkocsin vagy autóbusszon átutazók. a műút melletti erdészház téli vadstotójánál csapatokban lakmároznak a dákok, a gimszvasok és az őzek. alkonyatkor számuk sokszor eléri a százat, s éjszakánként még a vaddisznók is odamerészkednek. /mti/

bb 7. tíz nemzetközi orvoskongresszus 1970-ben

i ms/gg/ny la

1970. január 28.

a magyar orvostudományi társaságok és egyesületek szövetségének idei kongresszusi tervében 24 orvostudományi, illetőleg gyógyszerészeti tanácskozás szerepel. a sort márciusban a tudor józsef iskolaegészségügyi társaságnak és a magyar gyermekorvosok társaságának a felszabadulás 25. évfordulója alkalmából rendezendő kétnapos emlékülése nyitja meg. a kardiológusok balatonfüreden, a hang- és beszédképzés és gyógyítás szakembereivel közösen májusban, az ortopéd szakorvosok szeptemberben miskolcon tartják vándorgyűlésüket. májusban lesz az urológusok és vesegyógyászok ilyés emlékülése, júniusban a kékestetőn a vi. pajzsmirigy szimpozium. szeptemberben balatonfüreden rendezik a hagyományos orvosi napokat, debrecenben pedig háromnapos tanácskozás lesz az iskolaegészségügy problémáiról. októberben lesz a szemorvosok nagygyűlése és a 11. magyar orvosteknikai konferencia.

kiemelkedő helyet foglalnak el a gazdag programban a nemzetközi kongresszusok. a magyar ideg- és elmeorvosok társasága április végén rendezi meg a iv. duna- szimpoziumot, amelyen krónikus lefolyású mániás, depressziós kórfolyamatok problémáival foglalkoznak. májusban síófokon lesz az v. magyar rdaiológus kongresszus. fő témája az ionizáló sugárzások szerepe a szövet- és szervátültetésben. a gyomor- és bélbetegségek szakembereinek idei paradí tanácskozása májusban ugyancsak nemzetközi jellegű lesz.

/folyt köv/

-5-

NA

bb 7. / tíz nemzetközi .....folyt/ny

a magyar sebésztársaság júniusban tartja iv. nemzetközi kongresszusát, napirendjén a vastag- és a végbél megbetegedéseivel. júliusban debrecenben nemzetközi fogorvos-kongresszust tartanak. szeptemberben a sebészek, traumatológusok, az érzéstelenítés és az újraélesztés szakemberei rendeznek budapesten nemzetközi tanácskozást. jelentős nemzetközi összejövetel lesz a légzés-funkciós diagnosztikai ankét. októberben lesz a vi. magyar gyógyszerterápiás konferencia, a magyar üzemegészségügyi tudományos társaság ugyancsak nemzetközi kongresszusa, amelyen a neurózis, valamint az üzemi mikromilió és a termelékenység kapcsolatait vitatják meg. a magyar higiénikusok társaságának nemzetközi kongresszusán pedig a tudományos-technikai forradalomnak az emberi környezetre gyakorolt hatásáról és az ezzel kapcsolatos higiénés problémákról lesz szó.

a kongresszusi program decemberben bőrgyógyász nagygyűléssel fejeződik be. /mti/

--

bb 8. buzakalászkok az üvegházban - felére csökken a nemesítési idő

vid/ká/ny -cz

1970. január 28.

a délalföldi mezőgazdasági kísérleti intézet kiszombori nemesítő telepén az üvegházakban 4500 tenyészedényben nevelnek buzát. a különböző szakaszokban vetett kenyérgabonák közül a koraiak már kalásznak. ezen a télen nagyon kevés volt a természetes fény, hetek múltak el úgy, hogy nem süttött ki a nap. ezért ócséges mesterséges megvilágítással igyekeztek pótolni a hiányzó napsugarakat. naponta 8 órás pótvilágítást kapnak a növények.

a kiszombori „buzaműhelyben”, a téli termesztéssel felére csökkentik az új fajták nemesítési idejét. 7 éve folytatnak ilyen jellegű kísérleteket, amelyek eredményeként született meg a k-1-es intenzív magyar buza. ez a fajta előzetes fajtaelismérést kapott és az idén mintegy 1000 holdon termesztik a mezőgazdasági nagyüzemekben. ugyancsak itt nemesítették ki a szaporításra engedélyezett szegedi 423-3-as, rendkívül bőven termő takarmánybuzát. /mti/

--
-6-

W

bb 9. minisztériumi állásfoglalás a tanulók értékeléséről, osztályozásáról, az ismeretek, képességek ellenőrzéséről

1 vt/j/ny zs -cz

1970. január 28.

pedagógusokat, diákokat és szülőket egyaránt érdekli és érintő kérdésekről, az értékelésről, a diákok osztályozásáról és ellenőrzéséről tett közvélemény-kérdést a művelődésügyi minisztérium közoktatási főosztálya. a dokumentum egyebek közt megállapítja, hogy az értékelést nem lehet leszűkíteni az elmarasztalásra. helytelen, ha az értékelés módszerei féltelmet keltenek a gyerekekben, továbbá ha a tanórai munka intenzívebbé tétele helyett az otthoni tanulás kerül előtérbe. a tanulókkal szembeni követelményekben feltétlenül érvényesíteni kell a fokozatosság elvét, s arra is ügyelni kell, hogy egy-egy iskolán belül a követelmények egységesek legyenek.

a továbbiakban az állásfoglalás kimondja, hogy tilos beszámoltatást tartani félévkor vagy év végén a félév, illetve az egész év anyagából. a pedagógusoknak kellő differenciálással kell elérniük, hogy a házi feladatot minden tanuló képes legyen önállóan megoldani. a tanulás-tanulmányozás legfőbb célja a teljesítményképes tudás, tehát az ilyen tudás mértékét kell osztályozni - mutat rá a dokumentum, s hozzáfűzi: helytelen és káros a mechnaikusan, hónapok vagy félév végén adminisztratív / érdemjeggyűjtő / céllal kampányszerűen végzett ellenőrzés.

az értékelést olyan pedagógiai eszközzé kell tenni, amely a tanulóknak bizalmat ébreszt, a tanulásához kedvet nyújt, a gyerekek fejlődését segíti. minden tekintetben káros, ha magartartási vagy egyéb fegyelmi vétség „jutalma”, - egy-egy elégtelen. ezért hangsúlyozza az állásfoglalás, hogy a fegyelmezetlenséget nem szabad ilyen, vagy olyan érdemjeggyel megtorolni.

a minisztérium arra is felhívja a pedagógusok figyelmét, hogyha a szülőkkal személyes megbeszélésre hosszabb időn át nem kerül sor, indokolt, hogy az osztályfőnökök az ellenőrzőkönyv útján vagy levélben szöveges tájékoztatást adjanak részükre. ebben térjenek ki minden lényeges változásra, ami a tanulónál bekövetkezett. /mti/

--

-7-

M

bb 10. csalásért egyévi és nyolc hónapi szabadságvesztés
1 bc/lk/ny zs -cz
1970. január 28.

gáti róbertné sándor magdolna mónika, 26 éves gépiró,
érdei lakos két benne megbízó személytől különböző ügyekkel
többször is nagyobb összegeket csalt ki. többek között külföldi
díj utra, vámköltiségekre, telekrészlet-fizetési kötelezettség-
re hivatkozott, s több mint 10.000 forintot vett fel hiszékeny
ismerőseitől.

a központi kerületi bíróság gáti róbertnét visszaesőként
és folytatólagosan elkövetett csalásért egyévi és nyolc hónapi
szabadságvesztésre ítélte. /mti/

-8-

NA

bb. 11. fejlesztik a belváros üzlethálózatát - vb - ülés az
v. kerületben

t/gj/rj cz

1970. január 28.

szerdán tárgyalta az v. kerületi tanács végrehajtó bizott-
sága a belváros üzlethálózatának ideai fejlesztési programját. a
tervek összeállítása során messzemenően figyelembe vették ala-
kosság javaslatait, észrevételeit.

az illetékes vendéglátóipari vállalatok - tekintettel a bel-
városi szórakozóhelyek nagy forgalmára - egész sor representa-
tív egységet bővítenek, korszerűsítenek. így: a városház
utca 10. szám alatti pilvax éttermet felújítják; a régiposta utca 12.
szám alatt „rondella”, elnevezéssel pinceborozó nyílik. előre-
láthatólag az idén elkészülnek az anna eszpresszó bővítésével, s
ugyancsak átadják rendeltetésének az apostolok étterem új külön-
termét. a jereván bár portálját átépítik és berendezésének kicse-
relésével mint nappali eszpresszó is megnyílik. a szent istván
körút 13. szám alatti kis berlin sörözőt átépítik; a veres pálné
utca 3. szám alatti bajtárs éttermet bővítik, korszerűsítik; a kecs-
keméti utca 4 szám alatti kis imbisz falatozót szintén bővítik,
átépítik. az eötvös lóránd utca 8. szám alatt sörözőbisztró nyí-
lik, a coca-cola bár portálját pedig kicserélik. /mti/

-.-

bb. 12. sajnovics emlékünnepe tordason, szimpozion székesfehé-
várott

vid/ká/rj cz

1970. január 28.

kétszáz éve jelent meg a demonstratio, sajnovics jános nyelv-
vész munkája, amely elsőnek bizonyítja be a magyar nyelv finn-
ugor eredetét. az évfordulóról májusban emlékeznek meg a tudomá-
nyos világ. szülőfalujában, a fejér megyei tordason emlékün-
nepeket rendeznek, s megkoszorúzzák a tudós márványtábláját. szé-
kesfehérvárott május 12-13-14-én az alba regia napok keretében nem-
zetközi szimpozionon emlékeznek meg a világhírű fejér megyei nyelv-
vész életéről, munkásságáról.

/mti/

-.-

3.00 rj

- 9 -

sz. 13. szaunát és gyógytorna medencét építenek hajdusoboszlón

vid/ká/rj cz

1970. január 28.

A hajdusoboszlói gyógyfürdőben a tavasszal a rekonstrukció munkái újabb szakasza kezdődik. Ennek során korszerűsítik a termálfürdőt, s gyógytorna medencét építenek az utókezelésben részesülők számára. A lejtős medencébe építik be azokat a tornaszereket, amelyek a gyógykezeléshez szükségesek. az ideai programban szerepel a szauna megépítése is. ezenkívül ultrahangos porlasztóval ellátott belégzőkamara továbbá fogbeteg részére szájuhányzó kezelő épül /mti/

sz. 14. „föld alá, vonul a posta pécselt - páratlan méretű hálózat-rekonstrukció a mecsekfaljai városban

vid/ká/rj cz

1970. január 28.

Pécselt nagyszabású fejlesztést valósít meg a posta. a régi postaszékház negyedmilliárd forint költséggel új műszaki és szociális szérnyal bővült. az öt és kilenc szintes épületek alapozása elkészült, s az év végére tető alá kerülnek. itt kap helyet többek között az új crossbar telefonközpont, amelynek üzembehelyezésével 12.000-re, a jelenleginek a kétszeresére növekedhet a telefon-előfizetők száma pécselt. egyidejűleg dolgoznak a telefonhálózat korszerűsítésén, bővítésén. ilyen ütemű és méretű postai hálózat-rekonstrukció Magyarországon még nem volt. a feladatok nagyságára jellemző, hogy 47.000 kilométer kábelvezeték építenek ki a központtól az elosztóhelyekig, közben több ezer köbméter földet mozgatnak meg, többszáz kábeláknát készítenek. összesen félezer vagon különféle anyagot használnak fel, amelynek azonban nyomát sem látni majd, mert mindent eltüntetnek a föld színe alá. /mti/

8.05 rj

- 10 -

sz. 15. endrődi cipők a szivarvány minden színében

vid/ká/rj cz

1970. január 28.

Hazánk legnagyobb cipésszövetkezetében, endrődön száz fazonban, a szivarvány minden színében készülnek a divatos női cipők, amelyek külföldön is igen keresettek. az új év első export-szállítmányát, legújabb partnerüknek svédországba küldték. a svéd nők főként a tarka cipőket kedvelik: a tavaszi és a nyári modellekből hatvannégy ezer párat kért, a megrendelő.

A szövetkezet ebben a z évben hatszáz ezer pár cipőt gyárt, s amint a 15 millió forintos rekonstrukció befejeződik, 200 000 párral növeli termelését. /mti/

-.-

sz. 16. „a szabad budapestért, „

i/vt/gg/rj cz

1970. január 28.

Címrel - a főváros felszabadulásának 25. évfordulója tiszteletére - érdekes kiállítást rendez a magyar honvédelmi szövetség budapesti vezetősége a nyugati pályaudvar kupolacsarnokában. a február 11-én nyitló kiállításon ötven tablón elhelyezett mintegy 300 korabeli fényképfelvétel szemlélteti a főváros felszabadításának legemlékezetesebb mozzanatait, a szovjet hadsereg katonáinak hősi harcát. láthatják majd az érdeklődők az akkor használt haditechnikai eszközök - például a szovjet páncélosok, repülőgépek, katyuská-modelljeit is. másik érdekessége lesz a kiállításnak az az 5x5 méteres terepasztal, amely kicsinyített formában a III. kerület egy részét ábrázolja, s ahol - távirányítású modellek segítségével - elevenítik meg a negyedszázaddal ezelőtt ott folytatott harcokat. /mti/

-.-

9.35 rj

- 11 -

bb. 17. pályázati felhívás

1/vt/lk/rj cz

1970. január 28.

a lipcsei nemzetközi könyvművészeti kiállítás rendezésére alakult nemzeti bizottság illusztrációs előpályázatot hirdet. a pályázók illyés gyula: „ebéd a kastélyban,, - és „puszták népe,, című műveihez bármilyen grafikai eljárással készített két-két, eddig még nem közölt illusztrációt küldjenek be. az illusztrációkat a hátlapon hatjegyű számmal jelöljék meg. a beküldő a címét és az azonossági számát helyezze zárt borítékba, s azon is tüntesse fel az azonossági számot. egy pályamű négy illusztrációból áll, tehát mind a négy illusztráció hátlapján azonos hatjegyű szám szerepeljen. az eredeti rajzokat vagy azok fotóit abban a nagyságban küldjék be a pályázók, ahogy azok nyomásra kerülnek. az egységesítés érdekében tükörlapok készülnek, amelyek a művelődésügyi minisztérium képzőművészeti osztályán vehetők át.

a pályázati határidő 1970. május 15. a jelítség illusztrációkat a pályázók „könyvillusztrációs pályázat,, megjelöléssel a következő címre küldjék: kiadói főigazgatóság, budapest, v., szalay utca 10-14.

a beérkező illusztrációk közül a zsűri három pályaművet díjaz. az i. díj 5.000, a ii. 3.000, a iii. 2.000 forint. a zsűri által díjazott és kiválasztott pályamunkák részt vesznek a lipcsei nemzetközi könyvművészeti kiállításon, ahol a legjobb műveket arany, ezüst- és bronz éremmel, valamint oklevéllel tüntetik ki. /mti/ n

bb. 18. százéves asszony köszöntése

vid/ká/rj cz

1970. január 28.

bensőséges ünnepségen köszöntötték nyíregyházán, a vasvári páf. utca 61. szám alatti lakásban a városi nőtanács képviselői és az úttörők a város egyik idős lakóját, özv. csákányi andrásnét 100. születésnapja alkalmából. az idős asszony távoli rokona krusy gyulának a 100 éves asszony gyermekeinek, unokáinak, déd- és unokáinak száma negyven. /mti/

--

11.00 rj

- 12 -

m

Jan 11-30

bb. 19. megkezdődött a ii. magyar-olasz történészkonferencia

t/ms/lk/rj cz

1970. január 28.

az akadémia történettudományi intézetének, a kulturális kapcsolatok intézetének és a római egyetem történelmi, valamint modernkori történelmi intézetének rendezésében szerdán háromnapos magyar-olasz történész konferencia kezdődött. ez a találkozás, amely a négy évtel ezelőtt rómaiában lezajlott első konferencia folytatása, jelentős újabb lépés a két ország történettudományának együttműködésében.

a konferenciát szerdán a kulturális kapcsolatok intézetének tanácsstermben nyitották meg. dr. prsta lászló, az intézet alelnöke üdvözölte a tanácskozás résztvevőit, majd a hat tagú olasz tudósdelegáció vezetője, franco valsecchi professzor, a római egyetem történelmi intézetének igazgatója méltatta a magyar és az olasz történettudósok együttműködésének jelentőségét, amely már a korábbi római konferencián is kifejezésre jutott. az olasz történettudósok - mondotta - nagy tanítómesterüknek tartották néhai molnár erik akadémikust, akit mint történészt és embert egyaránt becsülték és szerették.

dr. rányi györgy professzor, a történettudományi intézet helyettes igazgatója, mint a magyar küldöttség vezetője mondott ezután megnyitó beszédet, amelyben hangsúlyozta az alapvető vélemények és eredmények kölcsönös ismertetésének, cseréjének, megvitatásának jelentőségét a tudomány fejlődése szempontjából.

a konferencián a kapitalizmus kialakulásának gazdasági és társadalmi problémáit tárgyalják meg a múlt század közepétől az első világháborúig terjedő időszakban. az első napon az iparosodás rotyamatáról hangzottak el előadások. franco bonelli professzor az olasz kapitalizmus fejlődésének problémáiról, dr. rányi györgy professzor berend t. iván professzorral közös előadásban a gazdasági növekedés és az ipari forradalom kérdéseiről beszélt, katus lászló kandidátus pedig gazdasági növekedés magyarországon 1850-1913 címmel tartott előadást. az előadásokat vita követte.

a csütörtöki napot az agrárproblémáknak szentelik, pénteken pedig a munkásmozgalmak és a szociáldemokrata pártok témakörét vitatják meg. a tanácskozás előreláthatólag pénteken délután ér véget. /mti/

11.35 rj

- 13 -

Jan 12

bb. 20. hűségjutalom a nyiregyházi dózsa tsz-ben

vid/ká/rj cz

1970. január 28.

a nyiregyházi dózsa termelőszövetkezet 20. zárszámadása alkalmából az egyéb járandóságon felül 130 ezer forint hűségjutalmat osztott ki a szövetkezet régi tagjai között az öt éves tagsággal rendelkezők 500, a 10 évesek ezer, a tizenöt évesek 1500, míg a husz éves törzsgárdatagok kétezer forint hűségjutalomban részesültek. kétezer forintos hűségjutalmat tizen kaptak. /mti/

--

bb. 21. „Lenin és a forradalom, - könyvkiállítás nyílt gyulán

vid/kz/rj cz

1970. január 28.

„Lenin és a forradalom, - címmel könyvkiállítás nyílt szerdán gyulán, a jókai művelődési házban. a centenáriumi ünnepségek előzeteseként megrendezett kiállításon mintegy 50 nyomdai termék nyújt átfogó képet a munkásmozgalom nagy vezéregyéniségének tevékenységéről a bemutatott könyvek között Lenin művein kívül számos leninről szóló írásművet is kiállítottak. /mti/

--

bb. 22. villany tanyai iskoláknak

vid/kz/rj cz

1970. január 28.

kigyulladt a villany a hajdunánási határban lévő balázstetki tanyai iskolában. a tisztántuli áramszolgáltató vállalat hajdunánási kirendeltségének dolgozói 800 óra társadalmi munkával vezették el a fényt az iskolába. hajdu-bihar megyében a „televíziót minden iskolának, - mozgalomhoz hasonló kezdeményezés van kibontakozóban azzal a céllal, hogy mielőbb felszámolják a tanyai iskolák hátrányos helyzetét. /mti/

--

11.50 rj

- 14 -

An 12.35

bb. 23. kanada is vásárolt magyar penicillint

vid/kz/tné/rj cz

1970. január 28.

a debreceni biogál gyógyszergyár eddig hat országba szállított v-penicillin káliumot. az idén a korábbi évekhez viszonyítva lényegesen élénkebb a kereslet a világpiacra a penicillin iránt. a biogál nyomban ki is használta az ebben rejülő lehetőséget: újabb piacokat szerzett. így most már korábbi megrendelők mellett finn, svéd és kanadai cégek is szállít. kanada az első tengerentúli ország, amely magyar penicillint vásárolt. 1970. első felében összesen 11.620 milliárd egységnyi v-penicillin káliumot szállít külföldre a biogál, ami nem sokkal kevesebb az előző év teljes exportjánál. /mti/

--

bb. 24. felszabadulási tanulmányi ösztöndíjpályázat

vid/ká/rj cz

1970. január 28.

a felszabadulás 25. évfordulójának tiszteletére társadalmi tanulmányi ösztöndíjpályázatot hirdetett a fejér megyei tanács vb. az ösztöndíjra a megyében élő munkásszülők, - felsőfoku intézmények nappali tagozatán tanuló gyermekei pályázhatnak.

az ösztöndíj havi összegét 800 forintban állapították meg. a pályázat február 10-én zárul. /mti/

--

bb. 25. negyven millió forintos rekonstrukció a karcag-berekfürdői üvegyárban

vid/ká/rj cz

1970. január 28.

az üvegyipari művek karcag-berekfürdői üvegyárában - amely hosszabb ideig kísérleti üzemmént működött - nagyarányu rekonstrukció kezdődik. negyven millió forintos beruházással a régi műhelycsarnokok helyén korszerű üvegfúvó csarnokot építenek, tökéletesítik a gyártási, égetési technológiát. új öltöző, fürdő, valamint irodaépületet emelnek és rendezik a gyártelep területét. a rekonstrukció teljes befejezésére a terv szerint a negyedik öt éves terv végén kerül sor. a munkáslétszám a jelenlegi kétszázhatvanról fél ezerre emelkedik. a szakember utánpótlás érdekében az idén ösztöndíjjal küldik szakmunkásképző intézetbe az üvegyipari szakmára jelentkező fiatalokat. a gyár mindenekelőtt az optikai, hőálló és hőnyelő üvegek, valamint a híres berekfürdői ujdonság, - a fátyolüveg gyártását bővíti. a rendkívül szép fátyolüveg szállítására francia cégtől is kaptak megrendelést. /mti/

--

12.10 rj

- 15 -

y

An 12.50

bb. 26. svéd vendégek a mtesz-ben

gk/rj ie cz

1970. január 28.

a svéd műszaki hét alkalmából budapesti tartózkodó dr. h. liander, a svéd királyi műszaki akadémia elnöke és g. lagerman, a svéd műszaki fejlesztési bizottság főmérnöke szerdán látogatást tett a mtesz-ben. a vendégeket lengyel sándor professzor, a mtesz alelnöke és dr. valkó endre, a mtesz főtitkára fogadta. a látogatás alkalmával megbeszélést folytattak a svéd és a magyar szakemberek közötti kapcsolatok erősítéséről. /mti/

bb. 27. utikalend, fantasztikum, történelem egy tucat könyvben

t/lf/mm/rj

1970. január 28.

sajtótájékoztatón közölték szerdán az újságíró klubban a táncsics kiadó és a művelt nép könyvterjesztő vállalat vezetői, hogy a tavaly nagy érdeklődéssel fogadott „kalandok térben és időben”, című sorozatot 1970-ben ismét megjelentetik. 12 plusz 1 új olvasnivaló várható: havonta rendszeresen jelennek meg a friss kötetek, s aki a bennük található sorszám-szelvényeket összegyűjti, decemberben jutalomkönyvet kap. a sorozat kizárólag a munkahelyi könyvterjesztőknél kapható, a művelt népnek ötezer bizományosa árusítja. előjegyzéseket február 15-ig vesznek fel.

tavaly a példányszám 12 ezer fölé emelkedett, a keresletnek megfelelően az idén ezt 50 százalékkal megtézik. néhány téma a várható termésből: barangolások a fantasztikum birodalmában, tévé-kamerával az antarktiszon, autós-túra kelet-afrika vadonjaiban, fejezetek a közelmúlt titkosszolgálati mesterkedéseiből, a színházak mögötti történelemből.

fontolóra veszik a kiadónál, hogy a sorozat műfaját az alapfoku ismeretterjesztésen túl tudományos igényű szépirodalommal is bővítik. /mti/

12.40rj

- 16 -

13-20
Luv

bb. 28. időjárásjelentés

a meteorológiai intézet jelenti január 28-án, szerdán délután:

tr/rj cz

1970. január 28.

a hőmérséklet kissé csökken

nyugat- és dél-európában általában kevés a felhő, párák, sokfelé napközben is ködös időjárás alakult ki. lengyelországban és kelet-európa középső részén nagy kiterjedésű havazások vannak. finnországot és a szovjetunió európai területének északi térségét ismét sarkvidéki eredetű igen hideg levegő árasztotta el. ott ma éjszaka mínusz 40, mínusz 45 fokos fagyok is előfordultak.

hazánkban kedden erősen felhős, párák, sokfelé ködös idő volt. többfelé esett az eső, helyenként ónos eső hullott. a leesett csapadék mennyisége azonban csak pécsen érte el az 5, barcson a 7, síklón pedig a 15 millimétert. napközben általában mínusz 1, plusz 4 fokig emelkedett a hőmérséklet, de a délnyugati megyékben 6-9 fokos maximumok is kialakultak. ma hajnalban az ország területén mínusz 3 és plusz 3 fok közötti hőmérsékleteket mértek. délelőtt országszerte változóan felhős volt az ég. a szél helyenként megelégnésként, 11 órakor 0-7 fok között váltakozott a hőmérséklet.

budapestben hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 0,5 fok volt, a sokévi átlagnál 1,8 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet 6 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, szóróvályósan esővel, később havaeséssel, hózáporral. mérsékelt, átmenetileg megerősödő északnyugati, északi szél. délnyugaton néhány helyen köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 1, mínusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön mínusz 1-plusz 4 fok között.

a duna vízállása budapestnél 155 cm /mti/

12.45 rj

- 17 -

13-25
Luv

bb. 29. közművelési törvény megalkotását javasolja a szot -
virizlay gyula nyilatkozata a tömegkultura helyzetéről

i/sl/gk/rj ie cz

1979. január 28.

somogyi lajos, az mti főmunkatársa jelenti:

a szakszervezetek országos tanácsa 1968 szeptemberében fog-
lalkozott a szakszervezetek nevelőmunkájával, a dolgozók kultu-
rális helyzetével. állásfoglalásában akkor megállapította, hogy
az eredmények ellenére egyenletlenül fejlődött és több szempont-
ból nem kielégítő a bérből és fizetésből élők kulturális ellátása.
a tömegkultúrára fordított anyagi eszközök nem megfelelőek, rész-
ben megoldatlan a munkástelepülések tömegkultúrájának fejlődése.
elmaradt a művelődési otthonok, könyvtárak tervszerű fejlesztése,
korszerűsítése. a szot szükségesnek tartotta, hogy a nemzeti
jövedelem emelkedésének arányában rendszeresen és tervszerűen
kell növelni az ideológiai és kulturális célokra, ezen belül
a tömegkultúrára fordított összegeket, hatékonyabbá kell tenni a
nevelőmunkát.

a szot kulturális, agitációs, propaganda és sportosztálya
most megvizsgálta és összegezte az említett szot-ülés óta eltelt
idő tapasztalatait. megállapította, hogy a tömegkultura fejlő-
dése továbbra is lassu, nem tart lépést a társadalmi igényekkel.
a tömegkultura fejlesztésére fordított összegek alakulása vál-
tozatlanul elmarad a nemzeti jövedelem növekedésének ütemétől,
megoldatlanok budapest peremkerületeinek, az új lakótelepeknek, az
ipari településeknek, az új szocialista városoknak, az állandó
munkásszállásoknak a kulturális problémái. az üzemek többsége a
kultura fejlesztésével járó költségeket nem szívesen vállalja,
ezért intézményeik egy része tönkremegy, helyenként kénytelen csök-
kentenit, beszüntetni működését. gyakori, hogy a vállalatok egyoldalúan
a kulturális intézmények nagyobb bevételét szorgalmazzák, s nem rit-
kán feladják a szocialista kulturálpolitika elveit a könnyű népszere-
lés kedvéért.

x x x

/folyt.köv./

13.00 rj

- 18 -

13-45

bb. 29. / közművelési törvény.....1. folyt./rj

a felmérésről és a teendőkről virizlay gyula, a szot titkára
a következőket mondotta az mti munkatársának:

- a kulturális életben elért eredményeink - ha azokat a felsza-
badulás előtti vagy a közvetlenül azt követő évekéhoz mérjük -
igen nagyok. közismert az oktatásügy, a könyvtárhálózat, a muzeumi
kultura fejlődése. a reális szükségletekhez képest azonban lassu
az előrenhaladás. ennek mindenekelőtt az a beidegzett szemlélet az
oka, amely a tömegkultúrát másod-, vagy sokadrangu feladatként keze-
li. elsősorban a szakszervezeteknek kell szívós munkát végezniük e
téves nézet eloszlatására. a nevelés szempontjából ugyanis óriási a
jelentősége a mindenki számára hozzáférhető magas színvonalu
kultura megteremtésének. az új gazdasági mechanizmus valamennyi
vállalat számára az anyagi alapot is megadja ahhoz, hogy művelő-
dési intézményeit fejlessze, vagy ha ilyenek még nincsenek, azo-
kat legalábbis megteremtse.

- a helyzet gyors javítása egyben fontos állami feladat is. a
művelődésügyi minisztériumnak és más állami kulturális szervezetnek
az eddigieknél szervezettebben kellene foglalkozniuk a tömeg-
kulturális intézmények munkájával, tevékenységük összehangolásával.

- a szot felkérte a művelődésügyi minisztériumot és az illetékes
felügyeleti szerveket, hogy vizsgálják felül a népművelés terü-
lten érvényben levő rendelkezéseket, s módosítsák mindazokat,
amelyek nem felelnek meg a korszerű követelményeknek. a szot
javasolja közművelési törvény megalkotását, amely egységbe foglalja,
s korszerűsíti a tömegkultúrát érintő szabályokat. a fejlődésnek
további anyagi feltételei is vannak. a szakszervezetek szükséges-
nek tartják, hogy az országos tervhivatal a művelődésügyi minisz-
tériummal és a szot-tal egyetértésben kulturális normatívákat dol-
gozzon ki, amelyek megszabják, hogy egy-egy új lakótelep, vállá-
lat, munkásszállás létrehozásakor egyben milyen kulturális intéz-
ményekről kell gondoskodni. arra is szükség van, hogy a szakszerveze-
tek központi vezetőségei és a minisztériumok rendszeresen vizsgál-
ják a dolgozók kulturális helyzetét, s hozzanak közös intézkedéseket
a helyzet fokozatos javítására.

- valamennyi szakszervezeti szerv feladata, hogy hatékonyabban
ellenőrizze a tömegkultura fejlesztésével kapcsolatos intézkedések
végrehajtását. a szakszervezetek álláspontja szerint a tömegkultura
fejlesztésére szánt összegeket - központi és vállalati alapokból -
a nemzeti jövedelem növekedésének arányában kell fokozni, ugyanakkor
a szakszervezetek saját erőforrásaikból - elsősorban a tagdíjakból
- ugyancsak jelentős összegeket költenek kulturális célokra.
a szakszervezetek a tömegkultura fejlődését továbbra is figyelemmel
kísérik, ha szükséges, a hibákra újra és újra felhívják a figyel-
met, s közreműködnek azok elhárításában. /mti/

13.05 rj

- 19 -

13-45

bb. 30. a tsz-szövetségek munkáját értékelte a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/gő/kz/rj cz

1970. január 28.

eredményesen oldották meg a termelőszövetkezetek területi szövetségei a párt, a kormány és a föl által kitűzött célokat, feladatokat - alapították meg a pest megyei tanács végrehajtó bizottságának szerdai ülésén. a megye három területi szövetsége két éves munkájának felügyeleti vizsgálatairól készült értékelés hangsúlyozta, hogy a szövetségek munkája nyomán tovább erősödött a termelőszövetkezetek demokratizálása, a közös gazdaságok növekedtek a termelés gazdaságosságát, anyagilag megszilárdultak, s eredményesebb lett az együttműködésük. az ülésen megállapították, hogy a megye három területi szövetsége elsőrendű feladatának tekinti a tagszövetkezetek kellő idejű és megfelelő részletességű tájékoztatását az áruértékesítési és beszerzési lehetőségekről, a bel- és külföldi piacok igényeiről, az árak alakulásáról. hasznos volt a szövetségek kezdeményezése az árukapcsolatok létrehozásában. az észak-pest megyei szövetség kezdeményezésére például a hűtőipari országos vállalat és a szobi, váci, gödöllői járási termelőszövetkezetek között bogyósgyümölcsök termelésére és értékesítésére tíz éves szocialista szerződés jött létre. ugyancsak ez a szövetség hívta életre az országos bogyós koordinációs bizottságot. a korszerűbb gazdálkodás elősegítésére mindhárom szövetség szoros kapcsolatot alakított ki különböző kutató intézetekkel és számos közgazdasági elemző anyagot készítettek, tapasztalatcseréket, bemutatókat, ankétokat szerveztek. tevékeny részt vállaltak a mezőgazdasági szakmunkás képzés, valamint a termelési versenyek szervezésében, a brigádmozgalom fejlesztésében. jól oldották meg a tagszövetkezetek jogvédelmét is. a felügyeleti vizsgálat megállapította, hogy a szövetségek az elmúlt két évben hozott 106 határozata közül csupán hét volt jogszabály-ellenes, amiknek felülvizsgálatát elrendelték. az ágazati politika jobb területi érvényesítése érdekében pedig felhívták a járási, városi tanácsok elnökeit és a területi szövetségek vezetőségét az eddiginél hatékonyabb együttműködésre.

a végrehajtó bizottság ezután határozatot hozott a fizikai dolgozók tenetséges középiskolás gyermekeinek ösztöndíjjal történő segítésére. erre a célra hatszázezer forintot irányoztak elő.
/mti/

--

13.20 rj

- 20 -

bb. 31. első lépés a gázmérgezések megelőzésére

lt/tz/rj 1e cz

1970. január 28.

az országos kőolaj- és gázipari tröszt megtette az első lépéseket a vidéki gázgyárakban, előállított városi gáznak az annyi halálos balesetet okozó szénmonoxidtól való megszabadítására. / fővárosi gázellátás nem tartozik az okgt hatáskörébe/

a tröszt megbízása alapján a kőolaj- és gázipari tervező vállalat szakemberei az elmúlt hónapokban a legújabb hazai és külföldi szakirodalom áttanulmányozása alapján kiválasztották az ilyen célra eddig kidolgozott módszerek közül a nálunk műszaki és gazdasági szempontból legkedvezőbbnek ígérkezőt.

a módszer lényege, hogy a gázt vízgőzzel hozzák kapcsolatba, amikor megfelelő vegyi anyag - az ugynevezett katalizátor - jelenlétében a gőz- állapotú víz oxigén atomja a rendkívül veszélyes szénmonoxidhoz kapcsolódva azt ártalmatlan széndioxidá alakítja át, a vízgőzből pedig megmarad a két hidrogén atom. igaz, hogy a széndioxidnak nincs kalóriaértéke, viszont a hidrogén igen gazdag kalóriában, így az átalakulás során alig csökken a gáz fűtőértéke.

ennél az eljárásnál a vegyi folyamat által előállított gőzzel - tehát „idegen”, gőz hozzáadása nélkül - a mi városi gázunk szénmonoxid tartalmát az átlagos 18 százalékról 4-5 százalékra lehet csökkenteni. ez pedig külföldi felmérések szerint már elegendő ahhoz, hogy a mérgezés veszélye a korábbinak huszad részére csökkenjen.

az ilyen módszerrel dolgozó berendezések szállítására két külföldi cégtől már meg is érkezett az olajterv-hez a konkrét ajánlat, s most várják a harmadikat. a gáz „megszelidítésének”, várható költségét azonban már hozzávetőleg megállapították. e szerint előreláthatólag egy-egy nagyobb, naponta körülbelül 200 000 köbméter előállító gázgyár méreteinhez illő berendezés ára körülbelül 100.000 dollár, így egész vidéki gázellátásunk veszélytelenítése mintegy 500-600 ezer dollárba kerülne. /a szovjetunióban ilyen berendezést nem gyártanak, mert ott a szénhidrogénből készített városi gáz már eleve nem tartalmaz szénmonoxidot./

a megoldás lehetőségeire és módjára vonatkozó jelentést az olajterv előreláthatólag az év közepére készíti el. /mti/

13.25 rj

- 21 -

14.5
mu

b. 32. bankhitel és állami támogatás a veszteséges tsz-ek talpra állításához megalakultak a szanálási bizottságok.

i/jf/tr/rj ie cz

1970. január 28.

Jászonyi Ferenc, az mti munkatársa jelenti:

az országsszerte zajló termelőszövetkezeti zárszámadások a közös gazdaságok általános további erősödéséről tanuskodnak. a tsz-ek mintegy 3 százaléka azonban veszteséges, ezek helyzetének rendezésére szanálási eljárást hajtanak végre. a szanálási bizottságok valamennyi megyében megalakultak, a megyei tanácsok vb. elnökei áadták a tagoknak a megbízóleveleket. egyes megyékben a bizottságok már meg is kezdték a helyszíni vizsgálatot.

a bizottságok „alapállása”, nem a felelősségrevonás - természetesen ott, ahol szükséges, erre is sor kerül! - hanem a segíteni akarás, - hangsúlyozták a mém illetékesei. a bizottságok kiderítik a fizetésképtelenség okát, mégpedig olyan alaposan, amit csak a nagyon gondos üzemi-közgazdasági elemzésektől lehet elvárni. pontosan meghatározzák például, hol bomlott meg a helyes gazdasági egyensúly, és melyik termelési ágazat, eredménytelensége járult hozzá a leginkább a gazdaság csődjéhez. a szanálási eljárást tehát lényegében nem a pénzügyi helyzet azonnali rendezése érdekében folytatják, hanem javaslatokat adnak arra, hogy a közös gazdaság miképpen állhat ismét talpra.

a minisztérium illetékesei rámutatnak: amíg a hatvanas évek első felében évente legalább 400-500 közös gazdaság pénzügyi helyzetét kellett az államnak nagyobb juttatásokkal stabilizálnia, tavaly ez a szám - az 1968. évi termelés alapján - 80-90-re csökkent. az elmúlt évi munka ismeretében úgy látszott, hogy idén továbbbi lényeges javulás várható. az év végi tiszántúli belvizek azonban némileg rontották a helyzetet, de még így is ki látás van arra, hogy a tavalyinál kevesebb szanálási eljárásra kerül sor.

a bizottság a helyszínen 30 nap alatt elvégzi a vizsgálatot, és a javaslat a megyei tanács vb elé kerül, ahol döntenek a segítség-adás módjáról. a szanálási eljárás alá kerülő közös gazdaságok egy része a banktól rövidlejáratu hitelt vehet fel és a következő években saját erőből fizeti majd vissza az összegeket. állami támogatásban csak kevés közös gazdaság részesül majd; ki zárólag azok amelyeknél még arra sincs remény, hogy a hitel segíthet. országosan már csak néhány ilyen gazdaságról lehet szó, - ami a tsz-ek általános megerősödésére utal. /mti/

13.35 rj

- 22 -

hp. 33. „esernyő”, a víz fölött - felfújható sátorral fedik a tatabányai uszodát

vio/vz/rj cz

1970. január 28.

érdekes munkához kezdtek tatabányán a győri pamutszövő és műbörgyár szakemberei. a szénbányák igazgatóságának megrendelésére felfújható óriás sátrat emelnek az ó-városban lévő strand-fürdő egyik medencéje fölé. a 62 méter hosszú és 28 méter széles műanyag sátrat a helyszínen „varrják”, össze 7 méter széles elemekből. ezután ventilátorok segítségével levegőt nyomnak a hatatmas, világoskék és sárga színű műanyag lepelben. az így kiképzett fedett uszodát bekapcsolják a távfűtésbe, s ezzel megoldják a téli strandolást és a vízisportolók téli edzését. néhány hét múlva már kellemes környezetben edzhetnek a sportolók.

az egyébként is reprezentatív tatabányai strandnak újabb akasszaga lesz ez az élénk színű „műégbolt”, a sátor belső terének magasságamintegy két emeletnyi, s érdekesen oldják meg a világítást is: sűrűn elhelyezett kandaláberek szórják majd a fényt a sátor falára és a víz tükreire. a műanyagcsatorna 900.000 forintba, teljes kiépítése pedig 2,5-3 millió forintba kerül. az igazi strand-szezon beköszönteével a felfújható műanyagcsatorna őszig természetesen raktárba kerül. /mti/

bb. 34. tudományos ülés s asemmelweis orvostudományi egyetemen

i/ms/rj cz

1970. január 28.

a semmelweis orvostudományi egyetem januári tudományos ülését pénteken délután 5 órakor tartják a II-es belgyógyászati klinika tanteremben. az ülésen az ulcus /fekély/ keletkezésének neurohumorális tényezői című témát vitatják meg. az előadók között szerepel dr. Magyar Imre professzor, valamint az I-es belklinika és a kórleletani intézet több munkatársa. /mti/

13.40 rj

- 23 -

bb 36. kállai gyula látogatása ujbpesten

1 hi/lk szb hgy

1970. január 28.

kállai gyula, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke szerdán - venécziánosnak, a budapesti pártbizottság titkárának társaságában - egész napos látogatást tett ujbpesten. a vendégeket a iv. kerületi pártbizottság székházában dr. csakmag györgy és scheidl róbert, a kerületi pártbizottság titkárai, továbbá lajta endre, a kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnöke és dr. balogh jánosné, a hazafias népfront kerületi titkára fogadta. a helyi vezetők tájékoztatták kállai gyulát ujbpeste fejlődéséről, gondjairól, a kerület jövőjéről, egyben ismertették a párt-, a társadalmi és tömegszervezetek tevékenységét.

ezután az országgyűlés elnöke a chinoin gyógyszer- és vegyészeti termékeket gyártó vállalatot kereste fel. itt darvas józsef vezérigazgató, kovács ferenc, az üzemi pártbizottság titkára, poják józsef, a szakszervezeti bizottság titkára és schédel györgyi kisérték üdvözölte. a vállalat vezetői beszámoltak a gyár termelési eredményeiről, ismertették a dolgozók élet- és munkakörülményeit, majd baráti eszmecserere került sor, amelyen az üzem aktivistái is részt vettek. közösen megtekintették a chinoin-gyár munkáját, fejlődését bemutató filmet, majd a különböző üzemrészek megtekintésével fejeződött be a látogatás. /mti/

bb 37. kapitális „agyasok,,

vid-kz/tné szb hgy

1970. január 28.

két hatalmas vaddisznó került a napokban puskavégre a délbükki erdőségekben, a bükkábrányi vadásztársaság területén. mindkettő súlyos meghaladta a két mázsát. az egyiknek 27, a másiknak 30 centiméteres kapitális agyara volt. a zsákmány még a vadászokat is meglepte. az utóbbi években ugyanis ezen a vidéken tervszerűen csökkentették a vaddisznó állományt. ilyen jól fejlett vadkanok már rég nem kerültek puskavégre. /mti/

14.05/szb

-24-

bb 38. egymillió televízió-szerelvényt szállít az ndk-ba videoton

vid-kz/tné szb hgy

1970. január 28.

öt évre szóló kooperációs szerződést kötöttek tavaly a székesfehérvári videoton rádió- és televíziógyár egy ndk-beli céggel. a megállapodás értelmében a székesfehérvári nagyüzem egymillió televízió szerelvényt - ugynevezett tunert - szállít az ndk-ba. a tunerokat, amelyek televíziós készülékbe építve lehetővé teszik második program vételét is - az ndk-ban szerelik fel tranzistorokkal. a videotonban megkezdtek a tunerok gyártását. a szerelvényeket speciális konténerekben szállítják. /mti/

bb 39. hazánkba érkezett a román belkereskedelmi miniszter

1 kf/kf szb ie

1970. január 28.

nicolae bozdognak, a román szocialista köztársaság belkereskedelmi miniszterének vezetésével szerdán kereskedelmi küldöttség érkezett hazánkba. a vendégeket a nyugati pályaudvaron szurdi istván belkereskedelmi miniszter és munkatársai fogadták.

két miniszter az 1970. évi magyar-román belkereskedelmi választékcseréről, a belkereskedelmi tudományos-műszaki együttműködésről tárgyal, s megnyitja a dívatcsarnok lotz termében rendezett román iparcikk-kiállítását.

x x x

a magyar-román belkereskedelem fejlődő kapcsolataiban, tárgyalásaiban miniszterként először vesz részt nicolae bozdog, aki e funkciójában első ízben jár budapesten. a magyar belkereskedelem vezetői előtt azonban személye nem ismeretlen, hiszen éveken keresztül belkereskedelmi miniszterhelyettes, a román országos idegenforgalmi hivatal vezetője volt.

nicolae bozdog a román kommunista párt központi bizottságának tagja, 1969. márciusában lett belkereskedelmi miniszter, ion patah utódja, aki azóta miniszterelnökhelyettes. /mti/

14.15/szb

-25-

NA-1505

bb 40. telekpolitika, építésminőség, ingatlankezelés -
az építésügyi ágazat idei jogszabályalkotási programja

i sb/mm szb 1e - cz

1970. január 28.

az építésügyi ágazatban már az új gazdasági mechanizmust megelőzően rendszeres feladattá vált a gazdasági jogszabályok felülvizsgálata. tavaly nagyrészt befejeződött a gazdasági jellegű jogszabályok revíziója és megkezdődött az egyéb ügyeket szabályozó évm rendelvek felülvizsgálata és korszerűsítése. az mti munkatársának felkérésére dr. kozma tamás, az építésügyi és városfejlesztési minisztérium törvényelőkészítő osztályának vezetője nyilatkozott a minisztérium idei jogszabályalkotási programjáról.

- a telekspekulációs törekvések megakadályozására hozott kormányhatározat alapján - már megjelent az építési telek beépítésének egyes kérdéseit szabályozó évm-rendelet. a közeljövőben folyamatosan kiadásra kerülnek a határozat végrehajtását szolgáló egyéb intézkedések, így a személyi telektulajdon mértékéről, az állami telekvásárlásról és telekértékesítésről, az ut- és közműfejlesztési hozzájárulásról, valamint a balaton partvonalának szabályozása miatt a tóparti telkekről.

- az évm fontos feladata a műszaki és építésrendészeti jellegű szabályozás. most készül az építő és szerelőipari kivitelezési szabályzat, amely a technikai fejlődés és a vállalati önállóság növekedése miatt megváltozott körülményekhez igazítja az előírásokat. az új évsz a korábbinál részletesebben foglalkozik az építés minőségével. többek között meghatározza majd az építőipari munkák minőségi kategóriáit és az osztálybasorolás követelményeit. a gondosabb kivitelezést szorgalmazó számos előírása közül említést érdemel az is, hogy korszerűsíti az építési napló vezetésére csaknem 15 évvel ezelőtt kiadott rendeleteket, s a jövőben az építőipari kisiparosokat is kötelezi a napló vezetésére. az új évsz ez év közepén jelenik meg, s hogy gondos tanulmányozásához elegendő idő maradjon, 1971. január 1-vel lép érvénybe.

- a napokban lépett hatályba az országos építésügyi szabályzat új első kötete, amely a város- és községrendezési előírásokat határozta meg. az első kötet teljes szövegét az építésügyi értesítő január 30-i száma közli majd. a folyamatosan megjelenő újabb kötetek azokat a tartósan érvényes, alapvető szabályokat írják elő, amelyeket a különböző építmények tervezésénél, engedélyezésénél és megvalósításánál kell érvényre juttatni.

/folyt.köv./

14.45/szb

-26-

NA 1520

bb. 35. magyar alkotások a tours-i rövidfilm fesztiválon

i/zsu/rj hgy

1970. január 28.

január 27 és 31 között a franciaországi toursban rövidfilm-fesztivált rendeznek. a magyar filmgyártást a „szeretnék csá-
kót csinálni”, és a „studium”, című alkotások képviselik. kézdi
kovács zolt és gujdár józsef, a filmek rendezői személyesen is
résztvesznek a fesztiválon./mti/

--

kk 40. /telekpolitika... 1. folyt./-szb

- a minisztérium gondoskodik a lakás- és kommunális ellátás jogszabályainak korszerűsítéséről is. néhány hét múlva megjelenik a végrehajtási rendelet az állami ingatlanok kezeléséről. az ország társadalmi és gazdasági életében végbement fejlődésnek megfelelően rövidesen kidolgozzuk a társasházakra vonatkozó új jogszabályt. tervezetet készítünk a házfelügyelői rendszer továbbfejlesztésére és korszerűsítésére a felvonók építését, használatát, műszaki ellenőrzését és karbantartását szabályozó rendeleteket.

- hozzáfotunk az építő- és építőanyagipar, valamint a lakás és kommunális ellátás - tehát az egész építésügyi ágazat - valamennyi jogszabályát magában foglaló gyűjtemény összeállításához. az érdekeltek, a jogalkalmazók munkáját kívánuk megkönnyíteni ezzel, hogy egy kötetben, könnyen áttekinthető szerkesztés alapján megtalálhassák a keresett építésügyi jogszabályokat - fejez-
te be nyilatkozatát dr. kozma tamás. /mti/

NA 1530

-27-

bb. 42. ünnepi tanácsülés a nagyközséggé nyilvánított kiskörösön
vid/rj fm hgy 1970. január 28.

Szerdán ünnepi tanácsülést tartottak kiskörösön -
petőfi sándor szülőhelyén, - a nagyközséggé nyilvánításról szóló
határozat átvétele alkalmából. az ünnepi ülésen dr. havasi gyula
a helyi tanács vb-elnöke mondott beszédet.

Kiskörös központja az utóbbi 6-8 évben városias külsőt öltött.
megteremtették az egész településre kiterjedő, korszerű közművek
alapjait. modern székházakat, nagyáruházat, szállodát építettek. az
idei s a jövő évek tervei között szerepel az új művelődési ház,
a járási rendelőintézet felépítése, a szülőotthon korszerűsítése.
Össze átadják az iskolai napközit, s a 162 személyes középiskolai
diákotthont, amelyben tanyasi kisdíjak egy csoportja is helyet kap
majd. az idén befejeződik a 25. millió forintba kerülő csatorna-
építés első üteme. szövetkezeti autószerelv és szolgáltatóház is épül,
továbbá meggyorsítják a belterületi ut- és járdahálózat korszerű-
sítését. /mti/

--

bb 41. járványgócok a fővárosban - továbbra is lassan terjed és
enyhe lefolyású az influenza

1 ms/tr-ju hgy 1970. január 28.

a fővárosi közhál-tól kapott tájékoztatás szerint a
hét első napjaiban budapesten szaporodtak az influenzás
megbetegedések, bár kifejezett járványról egyelőre nem
lehet beszélni. a járványügyi szakemberek 22 kijelölt iskolá-
ban figyelik a hiányzásokat. ezek mértéke eddig nem haladta
meg a téli időben szokásos méretét. a hét elején azonban
két kijelölt iskolában - az v. és xviii. kerületeiben - egyik
napról a másikra kétszeresére szökött fel a
hiányzók száma, ami influenzára utaló tényező, bár kétség
kívül szerepe volt benne a kellemetlen, nedves időjárás-
nak is. a többi kijelölt iskolából nem jelentettek nagyobb mérvű
hiányzást, úgyhogy az összes megfigyelt iskolákban a hiány-
zás átlaga - csupán hét-nyolc százalékra emelkedett.

/ folyt. köv./

15.20/ju

NA-1505

-28-

bb 41. / járványgócok a ... 1. folyt./-ju

csak a rákospatak utcai nagyothallók általános iskolájából és
nevelő otthonából jelentettek tömeges megbetegedést, ahol a
hentiak 200 gyerek közül 40 -en lettek influenzásak. itt a va-
káció végén a vidéki influenza góccokról - pápa és mohács környé-
kéről - lázasan visszaérkezett gyerekek terjesztették el társa-
ik között a betegséget. az országos közegészségügyi intézet szakem-
berei a beteg gyerekektől mintákat vettek a kórokozó megállapí-
tása végett.

a megbetegedések az esetek túlnyomó többségében könnyű
lefolyásúak, főleg, ha a beteg pontosan megtartja az orvos
utasításait és ágyban marad.

ami az influenza terjedésére valló egyéb jeleket il-
letti, az éjszakai orvoshívások száma csakugy megsaporodott,
mint a szövődmény gyanújával kórházba utalt betegeké. az utób-
biak száma ezen a héten már 100 fölé emelkedett. a járvány a
tavalyihoz hasonlóan lassan terjed, de várható méreteit ille-
tően nem lehet jósításokba bocsátkozni. az egészségügyi szolgálat a
fővárosban csakugy, mint vidéken alaposan felkészült, a kórházakban
elegendő hely áll az influenzás betegek rendelkezésére, és az
orvosi, valamint a gyógyszerellátásban még nagyobb méretű járvány
esetén sem lehet számolni fennakadással. /mti/

--

bb 46. elhunyt dr. hraskó gyula

k hc/mm-ju -cz

1970. január 28.

69 éves korában váratlanul elhunyt dr. hraskó gyula,
a legfelsőbb bíróság nyugalmazott bírója, aki a felszabadu-
lási korszak kezdve aktívan részt vett a munkásmozgalomban és az állam-
igazgatásban, valamint az igazságszolgáltatás különböző terüle-
tein a szocializmus építésének értékes harcosa volt.

hamvasztás utáni bucsuztatásáról később történelmi intéz-
kedés. /mti/

--

15.25/ju

-29-

NA-1540

bb 44. komlón szobrot állítanak steinmetz kapitánynak

vid-fm szb -cz

1970. január 28.

Komló, - amely a felszabadulás óta fejlődött kis faluból harmincezer lakosu bányászvárossá, - gazdag programmal készül a negyedszázados történelmi évforduló megünneplésére. a programról szerdán tárgyalt a városi tanács végrehajtó bizottsága. a jövő hónaptól kezdve több rendezvény követi egymást a városban. márfán emléktáblát állítanak a 15 éves korában hősi halált halt fábián bélának. márciusban kun bélára emlékeznek. a győzelem napján leplezik le kunvári Lilla szobrászművész alkotását, amely steinmetz miklós kapitányt, a hős parlamentert ábrázolja. kiállítás nyílik komló 25 éves fejlődéséről, továbbá lenin életéről és munkásságáról. „komló 25 éve”, címmel dokumentum-gyűjtési pályázatot hirdettek és husz perces film készül a mecseki szénmedence ifju városáról. /mti/

bb 45. Lenin nevét viselő tsz-ek ifjusági vezetőinek találkozója

vid-fm szb -cz

1970. január 28.

a kisz központi bizottságának rendezésében szerdán három napos találkozó kezdődött a debreceni agrártudományi főiskolán a lenin nevét viselő termelőség-tervezetek ifjusági vezetőinek részvételével. az ország minden részéből érkezett hetvenkét termelőség-tervezeti kisz-titkárt, illetve ifjusági vezetőt dr. helmeczi balász, a főiskola tanulmányi rektorhelyettese köszöntötte, majd szabó ferenc, a magyar uttorok szövetségének főtitkára tartott bevezető előadást „lenin és az ifjuság”, címmel.

a lenin nevét viselő tsz-ekből érkezett fiatalok megbeszéltek a lenin-centenárium megünneplésével kapcsolatos feladatokat. /mti/

bb 43. garázda fiatalembereket ítélték el

vid-fm szb hgy

1970. január 28.

kiss lászló, berta lászló, bázsa lászló és schekkmárton valamennyi husz éves - tatabányai fiatalembereket egy alkalommal kecskédén botránys viselkedésük miatt kiutasították a bálból.

/folyt.köv./

15.30/ézb

-30-

NA 1540

bb 43. /garázda... 1. folyt./-szb

elhatározták, hogy sérelmükért adott alkalommal bosszút állnak a kecskédieken. amikor később tatabányáról oroszlányra utaztak, kecskéd felé közeledve sorra járták a vasuti kupékat és kecskéd lakosok után kutattak. az egyik kocsi minden előzmény nélkül felpofoztak egy fiatalembert, a következő kocsi hasonlóképpen bántak egy ugyancsak kecskédi lakossal. végezetül az egyik kecskédi fiatalember menyasszonyát is bántalmazták. a négy vádlottat az esztergomi megyei bíróság együttesen és korábban külön-külön elkövetett garázdaságban mondta ki bűnösnek. kiss lászlót 10 hónapi, berta lászlót 6 hónapi, schekkmárton pedig egy hónapi szabadságvesztésre ítélték. az ítélet jogerős. /mti/

--

bb 47. újabb huszonhárom televíziót kaptak a hajdu-bihar megyei iskolák

vid/fm-ju -cz

1970. január 28.

szerdán debrecenben ünnepélyes ^{sz}átadták azt a 23 tv-készüléket, amelyet a néphadsereg egyik alakulatának kisz-szervezete ajándékozott a hajdu-bihar megyei iskoláknak. a fiatal honvédek külön munkájuk ellenértékéből vásárolták a televíziókat, amelyekkel együtt hajdu-biharban jelenleg 358 tv-készülék segíti az iskolai oktató-nevelő munkát. /mti/

--

bb 48. a termelőség-tervezetekben a sor - a mezőgazdaság villamosításának eredményei és feladatai

t tz/gk-ju hgy

1970. január 28.

a magyar mezőgazdaság villamosításának eddigi történetét, jelenlegi helyzetét és a még megoldandó feladatokat ismerette szerdán délután a magyar elektrotechnikai egyesület előadóiülésén havas béla, az országos műszaki fejlesztési bizottság szakértője.

/folyt.köv./

16.00/ju

-31-

NA 1615

V
bb 48. / a termelőszövetkezeteken ... 1. folyt./-ju

elmondotta, hogy 1888-tól, amikor mátészalkán megkezdődött a falu villamosítása, 1938-ig, tehát kéreken ötven év alatt a közigazgatási egységeknek csak 35 százalékába jutott el a villamos energia. a felszabadulás után a rendszeres faluvillamosítás 1947-ben somogy megyében kezdődött, majd országos méretekben egyre növekvő ütemben folyt. közben a hangsúly a falu villamosítása, tehát az első sorban kommunális igények kielégítése helyett fokozatosan a mezőgazdasági termelés villamosítására helyeződött át. az első feladat tulajdonképpen országosan véget is ért 1963-ban, amikor utolsóként aporligeten is kigyulladtak a villanylámpák.

pillanatnyilag a helyzet az, hogy a népgazdasági költségvetésből támogatott állami gazdaságoknál a második ütem, a belső villamosítás is befejeződött már, a termelőszövetkezetek körében viszont, amelyek csak saját kezdeményezésük alapján és saját erejükre utalva vállalkozhatnak ilyen feladatra, a kép meglehetősen tarka. 1968-ban az ország földterületének 10 százalékát, birtokló, állami gazdaságok körülbelül 170 millió kilowattóra villamos energiát használnak fel, ugyanakkor a terület 60 százalékán gazdálkodó termelőszövetkezetek együttes fogyasztása sem haladta meg a 230 millió kilowattórát. szakemberek becslése szerint ez az arány tavaly sem változott lényegesen.

jelenleg a mezőgazdasági termelés országos átlagban számítva körülbelül 5-10 százalékát használja fel a rendelkezésre álló villamos energiának, ami adottságaink között viszont a megfelelő arány 30 százalék körül lenne.

a további fejlődést csak a mezőgazdasági termelés technológiájának korszerűsödése hozhatná meg. a villamos energia ipar ehhez minden lehetőséget meg tud adni, de ez a fejlődés is csak olyan ütemben valósulhat meg, amilyen mértékben sikerül a villamosítás révén felszabaduló falusi munkaerő számára melléküzemágak létesítése útján megteremteni a helybeli foglalkoztatottságot. /mti/

bb 49. nemzetközi néprajzi filmfesztiválra készülnek szekszárdon

vid/fm-ju -cz

1970. január 28.

a magyar néprajzi társaság és a tolna megyei tanács végrehajtóbizottsága augusztus 7-13 között nemzetközi néprajzi filmfesztivált és tudományos tanácskozást rendez szekszárdon. a rendező szervek képviselőiből alakult előkészítő bizottság szerdán a megyeszékhelyen megtárgyalta a nemzetközi találkozói programját.

/folyt. köv./

15.07/34

-32-

N₄ 16²⁰

bb 49. / nemzetközi néprajzi... 1. folyt./-ju

a tervek szerint előadásokat, ankétokat tartanak, különféle kis filmeket vetítenek, esténként pedig hazai és külföldi filmgyárakban készült, néprajzi tárgyú normálfilmeket mutatnak be. a hazai amatőr keskenyfilmesek részére néprajzi filmpályázatot hirdettek, s a díjnyertes alkotásokat szintén bemutatják a közönségnek. /mti/

--

[50. kitüntetések

gg-ju la

1970. január 28.

a népköztársaság elnöki tanácsa dénes zsófia íróknak írói munkássága elismeréséül; fekete istván íróknak, írói munkássága elismeréséül 70. születésnapja alkalmából; halász pálné nak, a magyar rádió és televízió csoportvezetőjének, kardos andornak, a budapesti műszaki egyetem egyetemi tanárának, katonai jános nagykövetnek, kun mihálynak, a földesi lenin tsz elnökének, major bélának, a balatoni intéző bizottság főtitkárának, dr. mödlinger gusztávnak, a biológiai tudományok kandidátusának, az ötvös loránd tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárának, petrovics jánosnének, a könnyűipari minisztérium főosztályvezetőjének, rosta zoltánnak, a műszénermelő vállalat igazgatóhelyettesének és szabó jánosnak, a békéscsabai 9. számú gépjávitó állomás igazgatójának eredményes munkásságuk elismeréséül, nyugállományba vonulásuk alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetéseket losonczy páli, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. jelen volt cseterki lajos, az elnöki tanács titkára és nagy józsefné könnyűipari miniszter. /mti/

--

V
bb 51. együttműködési szerződés az agrártudományi egyetem gépészmérnöki kara és a mezőgazdasági gépkísérleti intézet között

t jf/gk-ju ie la

1970. január 28.

az mszmp központi bizottsága tudománypolitikai irányelveinek szellemében szerdán gödöllőn öt éves szocialista együttműködési szerződést kötött az agrártudományi egyetem gépészmérnöki kara és a mezőgazdasági gépkísérleti intézet. az okmányt dr. mikesz istván dékán és dr. bánházi gyula igazgató látta el kézjegyével.

/folyt. köv./

16.40/ju

-33-

N₄ 16²⁰

bb 51. / együttműködési szerződés... .1. folyt./-ju

a szerződés a gyakorlatban is érvényre juttatja a párt tudománypolitikájának azt az elvét, hogy a z egyetemi tanszékeket az eddiginél fokozottabban be kell kapcsolni a kutató munkába. az egyetemi oktatók ezentúl részt vállalnak a kutató intézeti témák kidolgozásában. lehetőség nyílik arra is, hogy az egyetemi oktatókat néhány hónapra a kutató intézet „kölsönkérje,,. a megállapodás kétoldalú: nincs akadálya annak sem, hogy az intézet gépészmérnökei a legújabb gyakorlati tapasztalatokról előadásokat tartsanak az egyetemi hallgatóknak.

a szerződés aláírói az mti munkatársának elmondották, hogy a megállapodás lehetővé teszi egy-egy elméleti- vagy gyakorlati feladat közös megoldását is. ebben az esetben az anyagi befektetések megosztásáról előre határoznak, ugyanugy, mint arról, hogy miképpen részesülnek a várható haszonból. a szerződés módot ad arra is, hogy a tudományos kutatókat, illetve az egyetemi oktatókat a végzett munka arányában külön is díjazják, és az eddiginél érdekelttebbé tegyék őket a kiemelt programok gyors és pontos megoldásában.

a szerződés is hozzájárul a hazai agrártudományi kutatás új, gödöllői „fellegvárának,, megerősödéséhez. az elmúlt évben költözött le budapestről a mezőgazdasági gépkísérleti intézet, amely új székházat és telephelyet kapott. ide telepítették az agrártudományi egyetem gépészmérnöki karát, amely korábban ugyancsak budapesten működött: a két intézmény ezentúl a hazai mezőgazdasági oktatásban, illetve kutatásban egyedülálló szerződés alapján működik együtt. /mti/

bb 52. távolsági autóbusszjáratok budapesti megállóhelyének változása

gk-ju ie la

1970. január 28.

február 2-án déli 12 órától a budapest engels térről induló és oda érkező rozsnói nemzetközi, valamint a hat van-gyöncyös - kékestető-galyatető, prádfürdő-kerecsend-eger, verpelét-eger - lillafüred, borsodnádásd -ózd- kazincbarcika-aggtelek-jósvafő, gödöllő-jászberény-szolnok, nagykátajászberény-heves-kisköre és aszód-szirák-bér között közlekedő távolsági autóbusszjáratok budapestben a népstadion ut helyett ismét a baross téren / a kerepesi ut 3. szám előtt / állnak meg. /mti/

16.50/14

-34-

NY 165

bb 53. ~~...~~ moszkvai

gk bh la

1970. január 28.

a libiai arab köztársaság forradalmi tanácsának elnöke és miniszterelnöke táviratban mondott köszönetet fock jenőnek, a minisztertanács elnökének a miniszterelnökké történt megválasztása alkalmából hozott intézett jókívánságaiért./mti/

bb 54. a népköztársaság elnöki tanácsa

gk bh la

1970. január 28.

szipka józsef rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet - érdemeinek elismerése mellett - felmentette a magyar népköztársaság moszkvai nagykövetségének vezetésére kapott megbízatása és pakisztánba történt akkreditálása alól, s ezzel egyidejűleg napai gyuláit kinevezte rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté és megbízta a moszkvai nagykövetség vezetésével./mti/

bb. 57. háromezer baranyai család költözik új otthonba - elektronikus program szerint épül a szegedi tanján negyed - túlteljesíti a harmadik ötéves terv lakásépítési előirányzatát a vas megyeiek

8 vlc pr/tr/e la

1970. január 28.

az ország különböző vidékeiről érkező nerek tanúsága szerint jó ütemben halad a harmadik ötéves terv lakásprogramjának megvalósítása. a tervek szerint az idén 70 000 lakás épül fel tanácsai beruházásból, állami kölcsön segítségével, vállalatok, illetve saját erőből. /ez a lakásszám már 18-20 ezerrel meghaladja az ötéves tervidőszakra programozottat. / különösen örvendetes, hogy a tavalyinál hozzávetőlegesen 25 százalékkal több, mintegy 20 000 lakás készült tanácsai beruházásból.

baranyában az idén háromezer család költözhet új otthonba. a lakások nagyobb része a megyeszékhelyen, pécsen épül, elsősorban a nyugati városrészt, új-mecsekalját és a szigeténegyedet gazdagítva. öt- és tíszintes panelházak épülnek itt, s a tervezők változatosabb, tetszetősebb külsejű házakat alakítanak ki a típuselemekből.

/folyt.köv./
17.48/e

- 35 -

NY 180

bb. 57. /háromezer baranyai...folyt./e

uj-mecsekalja központjában kerül tető alá pécs legmagasabb, 17 szintes lakóháza is, ez az épület egymagában 102 családnak ad otthont. a megyeszékhely déli részén, a kertváros mellett hamarosan kibontakoznak majd az új, 4 600 lakást magában foglaló lakótelep körvonalai is.

csongrád megyében csaknem 1 400 állami és szövetkezeti lakás készül el, valamivel több, mint az elmúlt esztendőben. ebből csaknem 1 200 szegeden épül, főként a 6 000 lakásosra tervezett tanján negyedben. az új városrész előregyártott lakáselemeinek túlnyomó részét dunaujvárosból szállítják különleges panelvonalakon, s a szegedi egyetem elektronikus számítógépével meghatározott program szerint építik be. a város egy másik kiépülő részében, ujszegeden épül fel a vidék legmagasabb, 17 emeletes lakóháza. a 118 lakásos felhőkarcot csuszózsákkal emelik. kétszáz lakással bővül az idén hódmezővásárhely, szentes és makó korszerű városközpontja.

nyolcszázhatvanhat állami és szövetkezeti lakás készül el az idén fejr megyében, jórészt a megyeszékhelyen, dunaujvárosban, mórton, sárbogárdon és bicskén. vállalati hozzájárulással és otp támogatással további 300-400 lakás felépültével számolnak, s a magánérből épülő családi házak száma is eléri majd az ezret. borsod megyében az idén már érezteti hatását a házgyári termelés „felfutása”,; paneljeiből 973 lakás épül, főként kazincbarcán, ózdon és tiszaszederkényben, kazincbarcán a tardonapataki új városrész épül tovább, ózdon a város központjának rekonstrukcióját folytatják, míg tiszaszederkény az új lakások telep-szerű elhelyezésével fejlődik tovább. a megyei tanács jelentős összegekkel segíti mezőkövesd, edelény és encs fejlődését is, a pénzt az építkezések alapközművesítésére, csatornázásra és vízvezeték-hálózatra szánják. a megyei tanács felmérései szerint 1970-ben ebben az országgrészben magánérből 2 400 családi ház épül fel.

vas megye harmadik ötéves lakásépítési terve mintegy 8 500 lakás felépítését tartalmazza - az építők ezt várhatóan mintegy 600 lakással megtétezik. a tervidőszak utolsó esztendejére, 1970-re 1 900 lakás kerül tető alá, ebből 500-nál valamivel több a tanácsi bér- és szövetkezeti lakás, körülbelül 220 a vállalati és intézményi koordinációval épülő, s mintegy 400 otp társas- és egyéni szervezésű. emellett több mint 700 új családi ház is felépül. a megyei tanács végrehajtó bizottságának intézkedésére meggyorsult a többszintes magánlakás építkezés, s hasznos kezdeményezésük az ugynevezett félkészlakás-akció.

/folyt. köv./
17.58/e
18.03/e

- 36 -

17.184

bb. 57. /háromezer baranyai...2.folyt./e

ennek lényege, hogy a tanács mintegy százezer forintos ráfordítással felhuzza a lakóházat, s a befejező szakipari munkákat, a belső vakolást, burkolást és festést azoknak a vállalatoknak kell elvégezniük, amelyeknek dolgozói a lakásokat kapják. szombathelyen, a hunyadi uti lakótelepen épülnek az ország első „szőnyegházai”, a nagy „L”, alakú épületek 72 négyzetméter alapterületűek.

a komárom megyei építőipari vállalat 1 425 lakás átadását tervezi, zömmel a bányavidéken, tatabányán, oroszlányban és dorogon. 825 lakás költségeit a tanács fejlesztési alapjából fedezik, a többit - követésre méltó példa - az üzemek, vállalatok építetik. a tatabányai szénbányák például 416, a nyergesujfalui viscosa gyár 41, a dorogi szénbányák pedig 82 új lakást épített dolgozói számára.

210 millió forintot költenek veszprém megyében az idén állami és szövetkezeti lakások építésére, s 1970-ben minden bizonnyal elkészül a harmadik ötéves tervre előirányzott 3 200 lakás még hiányzó hányada. a beruházási program elsősorban veszprémben hoz látványos változást, ahol a város közepén úgy építik fel a korszerű centrumot, hogy érintetlen marad a műemlékkel tűzdelt óváros. a 272 lakással gyarapodik, új negyedében már felépültek az első tizemeletes épületek. magánérből 2 300 lakás épül a megyében, ebből többszintes társasházakban 432 lakást alakítanak ki. az a törekvésük, hogy egyre több emeletes házat huzzanak fel magánérből is, mert így gazdaságosabban, kamatozóbban használhatják ki a köz-műveket. /mti/

bb. 56. urbanisztikai év szolnokon

vid/e fm la

1970. január 28.

szolnokon az urbanisztika évének nyilvánították 1970-et, a város fejlesztését, csinosítását célzó feladatok koordinálására alakított tiz társadalmi szakbizottság vezetői szerdán tartották első tanácskozásukat.

a bizottságok ismertetik a lakossággal a városrendezési terveket, s mozgósítják az üzemek, vállalatok dolgozóit, hogy társadalmi munkában segítsék a program végrehajtását. az idén kiállításokat rendeznek, megnyitják az urbanisztikai szabadegyetemet, a kertkedvelők akadémiáját, a közlekedési szabadegyetemet. baráti beszélgetésre hívják meg a városfejlesztésben közreműködő tervező, kivitelező és beruházó vállalatok vezetőit, képviselőit. emlékbélyegzőt használnak felszabadulásunk 25. évfordulóján és a 25 év fejlődését végigkísérő bélyegkiállításán. előadás-sorozat indul „az egyes történelmi korok városi élete”, címmel és megrendezik a testvérvárosok napját. /mti/

18.07/e
18.17/e

- 37 -

17.184

bb 55. a hidról a dunába zuhant a teherautó - másfél évi szabadságvesztés

t bc/lk-ju la

1970. január 28.

a központi kerületi bíróság szerdán hirdetett ítéletet váradi istván, 36 éves gépkocsivezető közlekedési bűnügyében. váradi október 10-én reggel a duna kertészeti mezőgazdasági termelőszövetkezet öttonnás teherautóját vezette budáról pestre. a vezetőfülkében egy rakodómunkás és egy kocsikisérő is helyet foglalt. a petőfi-hídon nem a biztonságos közlekedésnek, a forgalmi viszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett, s úgy haladt el a vele egyirányban közlekedő villamoszerelvénnyel, hogy közöttük nem volt meg a biztonságos oldaltávolság. egy, a külső sávban előtte haladó teherautó váratlan irányváltoztatását véelve, attól megijedve váradi járművével a villamoszerelvénnyel motorkocsijának ütközött, majd elvesztette uralmát a teherautó fölött, az áthaladt a hid bal oldalára, s a korlátot átszakítva a dunába zuhant. a sofőrnek és a kocsikisérőnek sikerült a vezetőfülkéből kijutnia, s így megmenekültek, a rakodómunkás azonban életét vesztette.

a bíróság váradi istvánt - a többi között enyhítő körülményként értékelve büntetlen előéletét, s hogy kiskorú gyermeke van, valamint eddigi jó munkáját - másfél évi szabadságvesztésre ítélte, s két évre eltiltotta a gépjárművezetéstől.
/mti/

--

bb 58. 275 millió köbméter belvizet szivattyúztak husz nap alatt - még mintegy 150 000 holdat borít a belviz - bajáról visszatért budapestre négy jégtörőhajó

ö sb-vid/lk-ju ie la

1970. január 28.

a vízügyi igazgatóságok nagyteljesítményű szivattyutelepei és hordozható szivattyúi januárban 20 nap alatt összesen 275 millió köbméter vizet távolítottak el a belvizzel borított területekről. így annyi vizet szivattyúztak, mintha nyáron kilencszer üritették volna ki a velencei-tavat. jelenleg még mintegy 150 000 holdnyi területet, főleg rétet és legelőt borít a víz. a kedd délutáni és a szerdai csapadék következtében egyelőre nem nőttek tovább az elöntött területek. a legtöbb csapadék a korábban 40-50 centiméter vastag hóval borított vidékekre, a tiszától nyugatra húzódó dél-magyarországi területre hullott. a meleg eső és az olvadás hatására már általában felére zsugorodott a hóréteg ezeken a területeken. a vízügyi igazgatóságok jelenleg 68 nagyteljesítményű szivattyuteleppel és 44 hordozható szivattyúval másodpercként 85 köbméter vizet vezetnek el az elöntött területekről.

/ folyt. köv. /

18. 10/10

-38-

bb 58. / 275 millió ... 1. folyt./-ju

csongrád megyében a tanácsok kárbecslő bizottságai megkezdtek a munkát, a belvizzel okozott károk megvizsgálását. eddig 20 lakást nyilvánítottak életveszélyesnek és kiköltöztették a családokat. makón, kiszomboron és tápén hét régi vályogházat áztalott el és döntött össze a belviz. sok jelzés érkezett kisebb-nagyobb épületrongálódásról, amelyet részletes vizsgálattal derítenek fel a kárbecslő bizottságok és szükség esetén javaslatot tesznek kamatmentes helyreállítási hitel nyújtására.

a felmelegedés hatására lényegesen csökkent a zajlás a dunán, s szerdára levonult a jég a folyó magyar szakaszáról. ezért baja térségéből újra visszairányítottak budapestre négy jégtörőhajót. óvatosságból egyelőre két jégtörő baján, további négy magyar jégtörő pedig a jugoszláv duna-szakaszon marad. a rába felső szakaszáról is levonult a jég. így megszűnt a jégveszély az egyházhöllési 60 méteres faácsolatu rába-hídnál.

amelynek védelmében nemrégiben nagy küzdelmet vívtak a környékbeliek a hidat fenyegető 25 centiméter vastag jégtáblák ellen. levonult a jég a tiszáról is, de a marcal, a hernád, a zagyva a hortobágy-berettyó és - a kraszna egy részét még álló jégmező takarja. /mti/

--

bb 59. tanácskozás a pályaválasztásról szolnokon

vid/fm-ju la

1970. január 28.

a pedagógusok szakszervezetének szervezési és köznevelési osztálya szerdán szolnokon rendezte meg a megyei köznevelési felelősök tanácskozását. a megbeszélés napirendjén szerepelt a pályaválasztási tanácsadó tevékenysége és további feladata, valamint a fiatalok pályaválasztásának segítése a szakszervezet módszereivel. az ország első vidéki pályaválasztó intézetében berendezett korszerű laboratórium segítségével végzett felmérés alapján adnak tanácsot, kinek milyen foglalkozást célszerű választania. a tanácskozáson elmondották, hogy a szakszervezetek is tevékenyen részt vesznek a fiatalok tájékoztatásában.
/mti/

--

18. 10/10

-39-

18. 10/10

n
bb 60. a kóruspódium évadzárása

i ol/gg-ju la

1970. január 28.

Szombaton és vasárnap eszteregomból, a petőfi művelődési házból közvetíti a rádió „kóruspódium„ című sorozatának évadzáró hangversenyait. a koncerteken az 1969. -ben szerepelt legjobb 28 énekkarból 14 lép dobogóra. a hangversenyek műsorát xx. századi kórusirodalomból állították össze. /mti/

bb 61. tizenhárom-tizenhárom évi börtönrre ítélték a miskolci fiatalokú gyilkosokat

vid/fm-ju la

1970. január 28-

tavaly szeptemberben j. józsef és t. László, - mindkettő tizenhét éves miskolci lakosok - a 101. számú miskolci ipari szakmunkásképző intézet harmadik évfolyamu tanulói, igazolatlan iskolai mulasztásaik miatt - félve a szülői dorgálástól - nem tértek haza otthonukba, hanem a bükkbe mentek. közben betörték a Lillafüredi ajándékboltba, ahonnan kisebb mennyiségű készpénzt, valamint italféléket és ennivalót loptak. j. józsef kalauzolásval egy hetes koborlásuk alatt több bükki erdészházba, valamint a bartlangkutatók hétvégi pihenőjébe törtek be, ahonnan élelmiszereken kívül különböző használati tárgyakat loptak el.

erdei bolyongásuk során egy ízben találkoztak j. józsef nagybátyjával, aki próbált a lelkükre beszélni, hogy térjenek vissza szüleikhez. a két fiatalok azonban nem fogadta meg a tanácsot, hanem visszatérve miskolcra, feltörték két garázst az egyikből elloptak a gépkocsit, amelyet t. László vezetett. üzemanyagszerzés céljából feltörték a tiszaszederkényi benzinkutat, ahonnan több mint háromezer forintot is elvittek, majd debrecenbe, onnan pedig a dunántúlra mentek. mivel a gépkocsival sáregresnél árokba borultak, azt otthagyták és vonattal utaztak budapestre. itt is megpróbálkoztak két gépkocsi felfeszítésével, de amikor azokat nem sikerült elindítani, vonaton tértek vissza miskolcra, ahol a selyemréti lakótelepen lévő garázsokat feszítették fel. itt érte tetten őket szabó károly, aki volga gépkocsijával érkezett garázsához.

/ folyt. köv. /

18.30/ju

-40-

NA 1840

bb 61. / tizenhárom-tizenhárom... 1. folyt./-ju

szabó károly a fiatalokat felelősségre vonta, miközben j. józsef visszament az egyik felfeszített garázsba, onnan battával tért vissza, s azzal szabó felő sujtott. t. László is bekapcsolódott a verekedésbe és szabó károlyt battával és kalapáccsal többször fejbe sulytották. az áldozat a kórházban - anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna - belehalt sérüléseibe.

a két fiatalember szabó volga-kocsijával elhajtott, de vattánál az árokba borultak, s vonaton folytatták útjukat. t. László dunántúlon élő nagybátyjához mentek, de amikor megérkeztek, a rendőrség azonnal letartóztatta őket.

a bíróság a két vádlottat, egyrendbeli, nyereségvágyból elkövetett emberölés büntetésében, négyrendbeli - társadalmi tulajdont károsító, bünszövetkezetben elkövetett - lopásban, négyrendbeli - személyek javait károsító, jogtalan behatolás útján és bünszövetkezetben elkövetett - lopásban, kétrendbeli jogtalan használatban, háromrendbeli - rongálással elkövetett - tulajdon elleni büntetésben mondta ki bűnsnek, t. Lászlót ezenkívül pedig még foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetésben is. ezért a bíróság j. józsefet és t. Lászlót a fiatalokúak börtönében letöltendő tizenhárom-tizenhárom évi szabadságvesztésre ítélte, a közügyek gyakorlásától öt évre eltiltotta, továbbá kötelezte őket az okozott kár megtérítésére.

az ügyész az ítélet súlyosbításáért fellebbezett, míg a vádlottak és védők három napi gondolkodási időt kértek. /mti/

bb 62. a csehszlovák kultúra

tr-ju la

1970. január 28.

értesíti az érdeklődőket, hogy a cseh és szlovák nyelvtanfolyamokra február 15-ig lehet jelentkezni a vi. népköztársaság utja 21. szám alatt. /mti/

1835/ju

-41-

NA 1840

bb 63. a miskunság antropológusa

vid/fm bh la

1970. január 28.

Szerdán este érdekes előadás hangzott el a kecskeméti tit-klubban. Dr. Henkey Gyula kecskeméti muzeológus számolt be tizennégy évi antropológiai kutatásának eredményeiről, s további terveiről. Átfogó képet adott - az embertani adatok tükrében - a Duna-Tisza közének mai népéről, a különböző népcsoportok keveredéséről. E vidéken 8300 felnőtt személyt vont be vizsgálataiba. Az országos adatokba mintegy „beágyazva”, vizsgálta az ősmagyarásra, a finn-ugor, s a török népekre, valamint a honfoglalókra jellemző embertani típusokat. Részletesen szövelt legutóbbi kutatási helyeinek - Dunaszentbenedek, Géderlak, Dávod és Kunszállás - embertípusairól. A kunszálláson élő jászok és palócok érdekes keveredési variációját dia-filmfelvételekkel és fotókkal is illusztrálta. /mti/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

-ju la

1970. január 28.

a bb 61. sz. hír / tizenhárom-tizenhárom évi börtönre... /
1. folyt. 2. bekezdésének első sora helyesen:

Szerdán a miskolci megyei bíróság a két vádlottat... /mti/

bb 64. időjárásjelentés

gg-ju la

1970. január 28.

a meteorológiai intézet jelenti január 28-án, szerdán este 19 órakor:

a hőmérséklet kissé csökken

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, szórvaosan havasesővel, hózáporral. mérséklet, időnként élénk északnyugati, északi szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön mínusz 1-plusz 4 fok között. /mti/

19.35/ju

-42-

bb 66. magyar szakszervezeti küldöttség utazott prágába

lk-ju la

1970. január 28.

Szerdán a koradélutáni órákban a Mórícz Zsigmond körtér egyik házába vonultak ki a szakszervezetek. Lakástűzhez hívták őket, mire azonban megérkeztek, a lángok elfojtották a lángokat. A sajnálatos balesetnek halálos áldozata is volt. Amint a vizsgálat megállapította, vertán Emma 82 éves nyugdíjas begyújtás előtt tűzveszélyes folyadékkal locsolta meg a szemet, s a fellobbant lángoktól tüzet fogott az idős nő ruhája is. A szerencsétlen asszony olyan súlyos égési sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. A baleset körülményeinek tisztázására vizsgálat indult. /mti/

v
vbb 66. magyar szakszervezeti küldöttség utazott prágába

lk-ju la

1970. január 28.

A szakszervezeti világszövetség meghívására tímer jö-zésnek a szot titkárának vezetésével szerdán szakszervezeti küldöttség utazott prágába, hogy részt vegyen az 1945-ben szervezett londoni szakszervezeti világkonferencia jubileumi nemzetközi szakszervezeti találkozóján. A találkozó résztvevői megvitatják a dolgozók és szakszervezeteik akcióegységének jelenlegi problémáit, a londoni konferencia jelentőségét, amely előkészítője volt az egységes nemzetközi szakszervezeti mozgalom kialakulásának, az szvsz létrehozásának. /mti/

N- 2/40

43

vége

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1970. január 29.

bb 1. veteránok visszaemlékezései lemezen - izetítő a munkásdalkincsből - a hanglemezyártó idői tervei

1 ol/mm zs bn -cz 1970. január 29.

a magyar hanglemezyártó vállalat emléklemezekkel lép a közönség elé a felszabadulás 25. és Lenin születésének 100. évfordulója alkalmából. a „szabadság” című lemez dokumentumokat, visszaemlékezéseket tartalmaz és izetítőt a mozgalmi dalkincsből. az „így láttam Lenint” című lemezek azok visszaemlékezéseit őrzik, akik személyesen találkoztak a nemzetközi proletariátus tanítójával.

a vállalat 1970-es tervei szerinti egyébként az idén befejeződik a bantók összkiadás felvételeit három új darabbal folytatódik a Kodály-művek, nyolc lemezzel a Liszt-válogatott művek felvétele a Musica Viva sorozat is négy új darabbal gazdagodik; érdekesség, hogy két mai magyar szerző szerepel majd új lemezen. a Beethoven évfordulóra készülő három lemez felvételét is ebben az esztendőben fejezik be.

a hanglemezyártó tervbe vette a legtehetségesebb fiatal magyar előadóművészek nemzetközisítését, hogy előmozdítsa a nemzetközi elismerésüket. hat ilyen lemez felvételeit készítik el az idén. /mti/

--

- 1 -

